

T.C.
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı : E-64913683-045.02-2932954

20.01.2021

Konu : İptal edilen veya ertelenen yabancı dil
sınavlarının telafisi

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞINA

İlgi : a) Malkara Belediye Başkanlığının 04/12/2020 tarihli ve
36806919-045-1560/E.4560 sayılı yazısı.
b) Bakırköy Belediye Başkanlığının 07/12/2020 tarihli ve 17040074900/56246 sayılı
yazısı.

İlgide kayıtlı yazılarda, Covid-19 salgını başladıktan sonra yabancı dil şartının yerine getirilmesi için tanınan 2 yıllık süresi biten mali hizmetler uzman yardımcılarının, söz konusu 2 yıllık süre içinde girebileceği YDS ve e-YDS'nin Covid-19 salgını sebebiyle iptal edilmesi veya ertelenmesi halinde söz konusu personele yapılacak işlem hakkında görüş talep edilmekte olup, uygulamada birliğin sağlanması amacıyla bahsi geçen konuya ilişkin aşağıda yer verilen Bakanlığımız görüşünün Malkara ve Bakırköy Belediyeleri ile diğer tüm belediyelere Bakanlığınızca bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilindiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60 ıncı maddesinin beşinci ve altıncı fıkrasında; *"İdarelerin malî hizmetler birimlerinde malî hizmetler uzman yardımcısı ve malî hizmetler uzmanı çalıştırılabilir. Malî hizmetler uzman yardımcısı kadrolarına veya pozisyonlarına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ilave olarak;*

a) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak,

b) Yapılacak özel yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın başı itibarıyla 30 yaşını doldurmamış olmak,
şartları aranır.

Özel yarışma sınavı, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine yaptırılacak yazılı sınav ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılacak sözlü sınavdan oluşur. Özel yarışma sınavında başarılı olanlar, ÖSYM tarafından başarı sırası ve yaptıkları tercihler dikkate alınarak belirlenir ve bunlar idarelerde malî hizmetler uzman yardımcısı kadro veya pozisyonlarına atanırlar. Bu kadro veya pozisyonlara atanılanlar en az üç yıl çalışmak ve başarılı olmak şartıyla, açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılacak yeterlik sınavında başarılı olanlar malî

Doğrulama Kodu: 99032023-52AB-415A-92F3-470571B2755B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Hatice TATLI
Aile, Çalışma ve Sosyal
Hizmetler Uzmanı

hizmetler uzmanı kadro veya pozisyonlarına atanırlar. Malî hizmetler uzman yardımcılığı döneminde veya yeterlik sınavında başarılı olamayanlar, istihdam şekline göre bulundukları kamu idarelerinde durumlarına uygun kadro veya pozisyonlara atanırlar. Özel yarışma sınavına katılacak adayların belirlenmesi, sınavların yapılması, atama ve yerleştirilmeleri, yetiştirilmeleri, yeterlik sınavları ile çalışma usûl ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Malî hizmetler uzmanı kadrolarına atandıktan sonra en az üç yıl süreyle atandıkları idarelerde söz konusu kadrolarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapanlar, kendilerinin isteği ve idarelerinin muvafakati ile başka bir kamu idaresinin aynı unvanlı kadrolarına atanabilirler." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen ek 41 inci maddenin birinci fıkrasında; " Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmalarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla kurumun görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere merkez teşkilatlarında, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında, Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıklarının merkez karargâhlarında uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilir. " hükmüne, beşinci fıkrasında "...Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari (C), Dışişleri Uzmanlığı için asgari (B) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından bunlara denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır.." hükmüne, yedinci fıkrasında " **İkinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda yer alan hükümler, 36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman ve uzman yardımcılarında merkez teşkilatına ait kadrolarda bulunanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı yasama uzman ve yasama uzman yardımcıları ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı Cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman ve uzman yardımcıları hakkında da uygulanır."** hükmüne yer verilmiştir. 657 sayılı Kanunun 36/A/11 maddesinde ise **Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı ile Mali Hizmetler Uzmanı** unvanları yer almaktadır.

Diğer taraftan, 04/01/2013 tarihli ve 28518 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Sınavın yapılması" başlıklı 5 inci maddesinde "(1) Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca yapılır.

(2) Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı Almanca, Arapça, Fransızca, İngilizce ve Rusça dilleri için yılda en az iki kez; diğer diller için ise yılda en az bir kez yapılır." hükmüne; "Protokol" başlıklı 6 ncı maddesinde "(1) Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavına ilişkin başvuru, ilân, sınav yapılacak yerler, sınav bedeli ve bu bedelin tahsil usulü, sınava girişte uyulacak kurallar, sınav usulü ile sınav yapılacak diller, sınav sonuçlarının duyurulması, sınav sonuçlarına itiraz ve sınavla ilgili diğer hususlar Maliye Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı arasında imzalanacak çoklu protokolle belirlenir." hükmüne; "Atıflar" başlıklı 14 üncü maddesinde de "(1) İlgili mevzuatta Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavına yapılan atıflar Yabancı Dil Bilgisi

Seviye Tespit Sınavına yapılan atıfların hükmüne yer verilmiştir.

Doğrulama Kodu: 99032023-52AB-415A-92F3-470571B2755B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Hatice TATLI
Aile, Çalışma ve Sosyal
Hizmetler Uzmanı

Ayrıca, 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Kuruluş, görev ve yetkiler" başlıklı 347 nci maddesinin ikinci fıkrasında Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının görev ve yetkileri arasında "Sınav ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine yönelik yıllık sınav takvimini belirlemek, kamuoyuna duyurmak ve 6114 sayılı Kanunda ve bu Bölümde belirlenen ilkelere göre yerine getirmek." ve "Gerekli hâllerde sınavları ertelemek, kısmen veya tamamen iptal etmek, adayların işlemlerini geçersiz saymak." görev ve yetkileri; "Başkan, Başkan yardımcıları ve Yönetim Kurulu" başlıklı 348 inci maddesinin altıncı fıkrasında da Yönetim Kurulunun görevleri arasında "Gerekli hâllerde sınavların kısmen veya tamamen iptaline, ertelenmesine, adayların eşdeğer sınavlara alınmasına veya aday işlemlerinin geçersiz sayılmasına ve sorumlular hakkında gerekli işlemlerin başlatılmasına karar vermek" görevleri düzenlenmiştir.

Nitekim, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından 19/03/2020 tarihli "2020 ÖSYM Sınav Takviminde Güncelleme" başlıklı duyuruda "Koronavirüs (Covid-19) salgınının ülkemizde yayılmasının önlenmesine yönelik alınan tedbirler kapsamında ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından;

...
- 12 Nisan 2020 tarihinde yapılması planlanan 2020 Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavının (2020-YDS/1) 17 Mayıs 2020 tarihinde,

- 18 Nisan 2020 tarihinde yapılması planlanan 2020 Elektronik Yabancı Dil Sınavının (2020 e-YDS/4 Farsça) 2 Mayıs 2020 tarihinde,

- 19 Nisan 2020 tarihinde yapılması planlanan 2020 Elektronik Yabancı Dil Sınavının (2020 e-YDS/5 İspanyolca/İtalyanca) 16 Mayıs 2020 tarihinde,

...
yapılmasına karar verilmiştir. 2020 ÖSYM Sınav Takvimi güncellenerek <https://www.osym.gov.tr> internet adresinden yayımlanmıştır. Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sürecinde Devletimizin konuya ilişkin almış olduğu ve alacağı kararlar çerçevesinde Kurumumuz tarafından yapılması planlanan sınavlarla ilgili adaylarımıza ve kamuoyuna bilgilendirme yapılacaktır.

Adaylara ve kamuoyuna önemle duyurulur." şeklinde açıklama yapılmış; daha sonra 27/03/2020 tarihinde yapılan duyuru ile 2020 ÖSYM Sınav Takvimi yeniden düzenlenmiştir.

Bununla birlikte, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından 2018-2020 yıllarında gerçekleştirilen sınavların incelenmesi neticesinde 2018 yılında Elektronik Yabancı Dil Sınavı 12 kez, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı 3 kez olmak üzere toplam 15 sınav; 2019 yılında Elektronik Yabancı Dil Sınavı 13 kez, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı 3 kez olmak üzere toplam 16 sınav, 2020 yılında 2'si 12.04.2020 tarihinden itibaren olmak üzere toplam 5 kez Elektronik Yabancı Dil Sınavının gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun ile yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle bazı düzenlemeler yapılmış ancak ilgi yazıda sorulan görüş talebine ilişkin hususta herhangi bir düzenlemeye gidilmediği görülmüştür.

Konunun açıklığa kavuşturulması adına zorlayıcı/mücbir sebep hususunda Mahkeme Kararlarının incelenmesi önem arz etmektedir. İlgi yazıda belirtilen konu ile ilgili olmamakla birlikte mücbir sebep hususunu muhtevasında barındıran Danıştay 9. Dairesinin 1992/2680 Esas; 1993/313 Karar No'lu Kararında "...Bununla beraber, Kanunla öngörülmemiş olsa da, mücbir sebep hallerinde idareye başvuru için öngörülen sürelerin işlemeyeceği genel hukuk kuralı olarak kabul edilmektedir. Uzlaşma toplantısına katılmamanın hukuki niteliği ve sonuçları gözönünde bulundurulduğunda, uzlaşma toplantısına katılmaya engel olacak haller, ancak, kişinin iradesi dışında gelişen tabii afet, savaş hali ve benzeri durumlarla kişinin bu tür haklarını kullanmasını imkansız kılan çok ağır hastalık gibi olağanüstü özellikler taşıyan durumlar olabilir.

Davacı vekilinin süresinde uzlaşma toplantısına katılmasını engellediğini ileri sürdüğü hastalığının resmi teşekküllerce teyit edilmiş olmasına rağmen, yataklı tedavi kurumlarında tedaviyi gerektirir nitelikte bulunmaması, yalnızca istirahati gerektirir nitelikte olduğunun raporda belirtilmiş olması, söz konusu hastalığın çok ağır nitelikte hastalık olmadığına karine teşkil edeceğinden, genel hukuk kuralları içinde de mücbir sebep olarak kabulüne imkan bulunmamaktadır...." ifadelerine yer verilmiştir.

Yine Danıştay 8. Dairesinin 1996/4736 Esas; 1997/3534 Karar No'lu Kararında da "...Dosyanın incelenmesinden, davacının kayıt hakkı kazandığı, ... Üniversitesi, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi, Turizm Öğretmenliği bölümü için kayıt günlerinin 14-15 Eylül 1994, mazeret kayıt gününün ise 16 Eylül 1994 günü olarak ilan edildiği, davacının 14.9.1994 günü sabahı trafik kazası geçirdiği, önce ... Devlet Hastanesine yatırıldığı, oradan ... Hastanesine nakledildiği, burada yapılan tedaviyle sol ayağının alçıya alındığı, takibi yapılmak üzere 3 hafta istirahat verilerek 15.9.1994 gününde taburcu edildiği anlaşılmaktadır.Olayda, davacının trafik kazası geçirdiği gözönüne alındığında, kayıt süresinin çok kısa olması ve içinde bulunulan durumun özelliği de düşünülerek, davacının ya da bir yakınının kayıt yaptırmak üzere ...'ya gelmesine olanak bulunmamaktadır. Bu durumda, davacının içinde bulunduğu zorlayıcı sebep dolayısıyla kayıt isteminin kabul edilmesi hakkaniyete uygun olacağından, aksi yöndeki idare mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır..." denilmiştir.

Bu kez İdari Dava Daireleri Kurulunun 2015/3121 Esas; 2015/4110 Karar No'lu Kararında da "...Dosyanın incelenmesinden; davacının kızının 26.04.2009 günü geçirdiği trafik kazası sonrası iç kanama ve beyin travması teşhisi ile operasyon geçirdiği, uzun süre beyin cerrahisi yoğun bakımda tedavi gördüğü, sonrasında Dışkapı Yıldırım Beyazıt ve Eğitim Araştırma Hastanesi FTR servisinde 1 ay yatarak tedavi gördüğü, devamında ise tedavisine GATA TSK Rehabilitasyon ve Bakım Merkezinde devam edildiği, davacının kızının sağlık durumu nedeniyle 06.06.2009 günü yapılan 8. Sınıf Seviye Belirleme Sınavına girememesi üzerine kızının öğrenim görmüş olduğu okuldan okul birincisi olarak mezun olduğu, okul başarısına ve emsaline uygun bir Anadolu lisesine kayıt hakkı verilmesi, bu mümkün olmadığı takdirde eşdeğer bir sınav hakkı tanınması istemiyle yapılan başvurunun, dava konusu

Doğrulama Kodu: 99032023-52AB-415A-92F3-470571B2755B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Hatice TATLI
Aile, Çalışma ve Sosyal
Hizmetler Uzmanı

yönerge ve kılavuzda yer alan "Herhangi bir sebeple seviye belirleme sınavına katılmayan öğrencinin seviye belirleme sınavı puanı, o yıla ait en düşük seviye belirleme sınavı puanıdır." kuralı uyarınca her ne sebeple olursa olsun, sınava girmeyen öğrenciler için yapılacak herhangi bir işlem bulunmadığından bahisle reddi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Her ne kadar Danıştay Sekizinci Dairesince dava konusu Kılavuzun "Süreğen Hastalık Olan Öğrenciler" başlığını taşıyan 9.6 maddesinde yatağa bağımlılığı olan ya da sağlık kurumunu terk etmeleri sakıncalı olan öğrencilerin durumunu sağlık kurulu raporu ile belgelendirdikleri takdirde tedavi gördükleri sağlık merkezinde sınava katılabilmelerinin mümkün kılındığı ve bunun kamuoyunun bilgisine sunulduğu, alınan önlemlere karşın, seviye belirleme sınavına katılmayan öğrencinin seviye belirleme sınavı puanının, o yıla ait en düşük seviye belirleme sınavı puanı olacağı yönündeki düzenlemede ve ortaöğretime yerleştirme puanının hesaplanmasında hukuka ve ölçme değerlendirme ilkelerine aykırılık bulunmadığından bahisle davanın reddine karar verilmiş ise de, davacının kızının durumunun süreğen hastalığı olan öğrenci kapsamında değerlendirilemeyeceği, süreğen hastalığı olan öğrencilerin tedavi görmüş oldukları sağlık merkezinde sınava katılmalarının mümkün olduğu, davacının kızının ise bu hallerden tamamen ayrı olarak geçirmiş olduğu trafik kazası nedeniyle tedavi gördüğü sağlık merkezlerinde de sınava alınmasının mümkün olmadığı, dava konusu yönerge ve kılavuz maddelerinde ise, davacının kızının durumu ve benzeri mücbir sebepler yüzünden sınava girmesi hiç bir şekilde mümkün olmayanların durumu gözetilmeksizin, genel bir şekilde herhangi bir sebeple seviye belirleme sınavına katılamayan öğrencinin seviye belirleme sınavı puanının, o yıla ait en düşük seviye belirleme sınavı puanı olduğu yönünde düzenleme yapıldığı, bu düzenlemenin ise hakkaniyete uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durumda, mücbir sebepler nedeniyle hiç bir şekilde sınava katılamayacak olanların durumu gözetilmeksizin genel olarak sınava katılmayan tüm öğrenciler için uygulanan Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesinin 11. maddesi ve 2009 Seviye Belirleme Sınavı e-Başvuru Kılavuzunda yer alan "Herhangi bir sebeple seviye belirleme sınavına katılmayan öğrencinin seviye belirleme sınavı puanı, o yıla ait en düşük seviye belirleme sınavı puanıdır." şeklindeki düzenlemede ve bu düzenleyici işlemlere dayalı olarak tesis edilen bireysel işlemde hukuka uyarlık bulunmamıştır..." ifadelerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki hüküm, açıklama, Mahkeme Kararları ve tespitler çerçevesinde,

- Kanunla öngörülmemiş olsa bile mücbir sebep hallerinde idareye başvuru için öngörülen sürelerin işlemeyeceğini genel hukuk kuralı olarak kabul eden ve yukarıda da örneklerine yer verilen Mahkeme Kararlarına istinaden, Covid-19 salgını sebebiyle ÖSYM Başkanlığının sınav takvimini değiştirmesi/ertelemesi neticesinde Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (YDS) ile Elektronik Yabancı Dil Sınavına(e-YDS) giremeyen uzman yardımcıları açısından Covid-19 salgınının mücbir sayılacağı,

- Ülkemizde Covid-19 salgını başladıktan sonra yabancı dil şartının yerine getirilmesi için tanınan 2 yıllık süresi biten uzman yardımcılarının, söz konusu 2 yıllık süre içinde girebileceği YDS ve e-YDS'nin Covid-19 salgını sebebiyle iptal edilmesi veya ertelenmesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 99032023-52AB-415A-92F3-470571B2755B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Hatice TATLI
Aile, Çalışma ve Sosyal
Hizmetler Uzmanı

halinde iptal edilen/ertelenen sınav sayısı kadar ilgililere sınav hakkı tanınmasının uygun olacağı, bu hakkın ÖSYM Başkanlığı tarafından yapılan ilk YDS veya e-YDS'den başlamak üzere müteakip sınavlarda kullanılması gerektiği,

-Yukarıda yer verilen açıklama çerçevesinde ilgililere tanınacak en son sınav hakkının sonucunun açıklandığı tarihe kadar; 657 sayılı Kanunun, dil şartının yerine getirilmemesi sebebiyle uzman yardımcısı unvanının kaybedilerek memur unvanlı kadroya atanmalarına ilişkin hükmün uygulanmasının ertelenmesi gerektiği,

mütalaa edilmektedir.

Arz ederim.

Nurcan ÖNDER
Bakan a.
Genel Müdür

